

A 10/A OSZTÁLY BESZÁMOLÓJA AZ ERDÉLYI OSZTÁLYKIRÁNDULÁSRÓL

HAT-KP-2-2021/1-000398

SZAKMAI BESZÁMOLÓ

“NAGY ERDÉLYI KÖRUTAZÁS - BARANGOLÁS SZÁSZFÖLDÖN ÉS SZÉKELYFÖLDÖN”

Utazás időpontja: 2022.06.10-14.

A beszámoló és a pályázathoz szükséges grafikai elemek elérhetőek az iskola honlapján:

<https://franka-egom.ofm.hu/>

A PÁLYÁZAT ELŐKÉSZÍTŐ SZAKASZA

A pályázat keretein belül vállalásunk volt, hogy a kirándulást megelőzően az osztály számára Határtalanul! előkészítő órát, illetve egyéb programokat szervezzünk. Az előkészítő óra megtervezése és lebonyolítása a pályázat követelményeinek megfelelően történt. 2022. május 02. és 09-én, két osztályfőnöki óra keretein belül a 10/a osztály számára prezentálásra kerültek a kirándulás szempontjából nélkülözhetetlen információk.

A tanórákon részletesen beszéltünk a határon túli magyarság helyzetéről, mely témát nem csak az elmúlt évekre vonatkozóan, hanem évtizedekre visszamenőleg megvizsgáltunk és feltártuk továbbá a téma legjelentősebb történelmi okait, összefüggéseit. Természetesen, mivel az úticélunk Erdély volt, így legfőképp a romániai magyar lakosságot érintő kérdésekkel foglalkoztunk.

Megnéztük közösen továbbá azt is, hogy az úticélunk országának milyen az öszlakossága, etnikai összetétele, illetve szűkítettük a vizsgáldásunkat a különböző, általunk megtekintésre váró városokra vonatkozóan is. Erre a 2011-es román népszámlás tudott számunkra bővebb adatokkal szolgálni. Az előkészítő óra során foglalkoztunk továbbá bővebben a romániai magyarság napjainkbeli helyzetével is, illetve részletesen átbeszéltük a kirándulásunk programját: az úticélokot, városokat és településeket, látványosságokat stb. Természetesen szükség volt arra is, hogy mélyrehatóan foglalkozzunk a toleráns és kooperatív viselkedés alapszabályaival, illetve alaposan átbeszéltük a buszos utazás etikai kódexét is.

Az előkészítő szakasz időszakában vállalásunk volt, hogy részt veszünk a Magyarság Háza rendhagyó tanóráinak egyikén. Május 25-én Miklós László érkezett hozzánk Szlovákiából, aki a környezetvédelem témakörében tartott egy meglehetősen izgalmas és tanulságos előadást az osztály számára. A rendhagyó órán a fenntartható fejlődés eszméjével ismerkedtek meg a diákok. Bemutatásra került, hogy milyen globális problémákkal kell az emberiségnek megküzdenie ahhoz, hogy a jövőben is élhető legyen a világunk. Képet kaptunk arról, hogy az élővilág rendszerébe történő beavatkozások milyen következményekkel járhatnak, és ezáltal megértettük, hogy a társadalom és gazdaság növekedése mellett nem lehet figyelmen kívül hagyni a környezet megőrzését. Az előadó törekedett a felelősségteljes szemlélet megismertetésére, elfogadására és belsővé tételére.

Vállaltuk továbbá azt is, hogy témanapot szervezünk az iskolánkban. Erre speciális formában került sor, május 6-án. Kiscsoportokban látogattuk az osztályokat és a 7.- 8.- 9. évfolyamok tanulói számára a 10/a osztályosok vezetésével ismeretterjesztő órákat tartottunk a Kárpát-medence magyarságáról. Az különórákon túl, az érintett osztályok számára vetélkedőket is szerveztünk, amelyek fő témája a külhoni magyarság volt.

A foglalkozásokat Török Benedek, a különórákat tartó egyik diák foglalta össze:

„A rendhagyó órákon beszéltünk a trianoni események körülményeiről és az azt követő időszakról a rendszerváltáson át, egészen napjainkig. Összehasonlítottuk a különböző elcsatolt területeken élők egymáshoz viszonyított helyzetét rendszerváltás előtt és után, továbbá próbáltuk érzékeltetni az osztályokkal a történetek súlyát. A foglalkozások végén játékos keretek között adhattak számot a résztvevő diákok a tematikus órán szerzett tudásukról.”

Az előkészítő szakaszhoz kapcsolódóan, de fakultatív módon az osztályunk február 18-án a Nemzeti Színházban részt vett a Tizenhárom almafa című előadáson, amely Wass Albert műve alapján készült és rengeteg ismeretet, értéket és érzelmi töltetet adott a diákoknak, hogy a jövőbeni osztálykirándulást még teljesebben tudják megélni. Az intézményünk továbbá június 4-re, a Nemzeti Összetartozás napjára iskolai ünnepeket, illetve a Kákonyi Galéria keretein belül „Trianon” címmel képzőművészeti kiállítást is szervezett, amely egészen 2022. augusztus 22-ig megtekinthető az iskolai galériánkban.

A TANULMÁNYI KIRÁNDULÁS

A 10/a osztály részére 2021 őszén pályáztunk, az elnyert pályázat megvalósítására pedig 2022.06.10-14. között került sor. A pályázaton összesen 3 500 360 Ft-ot nyertünk, amely majdnem teljes egészében fedezni tudta az utazás, ellátás és kulturális programok költségeit. A kedvezőtlen világgazdasági- és politikai körülmények miatt az osztálynak minimális önrésszel bele kellett szállnia a költségek fedezésébe. A pályázatnak köszönhetően egy rendkívül gazdag és színes program résztvevői lehettünk, amely a Csillagösvény Utazási Iroda segítségével került megvalósításra.

Az út során a fontosabb állomásaink közé tartoztak: Arad, Déva, Haró, Nagyszeben, Kerc, Fogaras, Sepsiszentgyörgy, Töröcsvár, Brassó, Prázsmár, Alsócernáton, Kézdivásárhely, Szent Anna- tó, Csíksomlyó, Oroszhegy, Farkaslaka, Torda, Király- hágó

2022. 06. 10-én kora reggel indultunk Esztergomból, hogy megkezdjük utunkat Erdély felé. A Molnárbusznak köszönhetően kényelmes körülmények között érkeztünk meg a határátkelőhöz és egy hosszabb-rövidebb várakozást követően már indulhattunk is tovább Aradra.

Az első célállomásunkra érkezvén találkoztunk az idegenvezetőnkkel, Vass Judittal, akinek köszönhetően remek vezetésben részesülhettünk az elkövetkezendő napokban. Aradon való tartózkodásunk során tisztelegtünk a vértanúk emlékművénél, illetve a vesztőhelyen is. Megtekintettük továbbá Zala György monumentális alkotását, az 1848/ 1849-es szabadságharc mártírjainak emléket állító Szabadság-szobrot is, melyet 2004-ben állítottak fel a Megbékélés parkban. A város nevezetességei közül meglátogattuk továbbá a neoklasszicista stílusban épült Városházát, a belvárosi palotákat, a Színházat és a Református Templomot is.

A délután folyamán, a tervezettekhez képest hamarabb érkezünk meg Dévára, ahol a vár megtekintését követően már aznap volt szerencsénk meglátogatni a Szent Ferenc Alapítvány által fenntartott gyermekotthont. Szerencsénkre Bőjte Csaba testvér is otthon tartózkodott, így volt alkalmunk vele is találkozni, aki köszöntött bennünket, ismertetőt tartott a Gyermekotthonról, majd egy otthonlakó gondviselésére bízott minket, aki körbevezetett bennünket a létesítményben. A vezetést megelőzően átadhattuk adományainkat is, melyek a lehető legjobb helyre kerültek. Csoportunkat egy itt élő, diák idegenvezető kísérte körbe, aki az Otthon és a kolostor bemutatása után lehetőséget biztosított nekünk a kérdésekre is, így számos ismerettel gyarapodhattunk a gyermekotthon működéséről.

A programot követően tettünk egy nagyobb sétát a városban, amely során megismerkedtünk a magyar szecesszióval és a Magna Curiával, illetve annak egykori izgalmas tulajdonosával, továbbá a várhegyre felnézvéen felelevenítettük Kőműves Kelemenné balladáját is.

Estére megérkeztünk Haróba, ahol a Református Vendégház házigazdája nagy szeretettel fogadott minket. A szálláshely elfoglalását követően elfogyasztottuk vacsoránkat és lezártuk az első napunkat, majd nyugovóra térünk, hogy megfelelő állapotban kezdjük neki az előttünk álló programdús második napunknak.

A kirándulásunk második napjára 2022. 06. 11-én került sor. Mivel előző este már ellátogattunk a Gyermekotthonba, így több idő állt a rendelkezésünkre, hogy a nap folyamán elidőzzünk első céllátomásunkban, azaz Nagyszebenben, vagyis Hermannstadtban, amely nemcsak a szászság legfőbb városa, hanem egykor még az Erdélyi Fejedelemség fővárosa is volt. Európa Kulturális Fővárosában (2009) meglátogattuk a Kis-, Nagy- és a Huet piactereket, megnéztük a híres várostornyát és átmentünk a Hazugok hídján is. Egy idegennyelvű vezetés keretein belül elidőzhettünk a lenyűgöző evangélikus templomban is, majd azt követően felkerestük a felújított főtér nevezetességeit, a Brukenthal Palotát, a katolikus templomot és a Mészárosok házát is.

Délutánra megérkeztünk Kercre, ahol az lenyűgöző cisztercita templom romjai fogadtak bennünket. Bár 1474-ben Mátyás királyunk felszámolta a monostort, a további pusztítások ellenére ma is állnak a hatalmas, impozáns oszlopok, a díszített zárókövek, a gótikus ablakok és a XV. századi nyugati bejárat.

Kercet elhagyva megkezdtük utunkat Fogaras felé, ahol kívülről szemügyre vehettük Fogaras gyönyörű, teljesen épen maradt 700 éves várát, amely egy négy saroktornyos, várárokkal ellátott épület. A vár előtt megemlékeztünk Erdély fejedelem-asszonyairól és történelmi jelentőségükről, mely témát idegenvezetőnk még a buszon is lelkesen folytatott. Számunkra sajnálatos módon a műemlék jelenleg felújítás alatt áll, így csak kívülről tudtuk megtekinteni.

Estére megérkeztünk Sepsiszentgyörgyre, ahol az előző szállásunkhoz hasonlóan kiemelkedő szeretettel fogadtak minket. A vacsora elfogyasztását követően összefoglaltuk a napi eseményeket, átbeszéltük az előttünk álló nap programját és nyugovóra tértünk.

2022. 06. 12-én, vasárnap került sor a kirándulásunk harmadik napjára. A reggeli elfogyasztása előtt a hotel étkezőjében Nándor atya szentmisét tartott nekünk, így megfelelő testi- lelki állapotban kezdhettünk neki az aznapi programnak. Pályázatunk során vállalásunk volt, hogy ellátogassunk a csíkszeredai Segítő Mária Római Katolikus Gimnáziumba, külhoni csoporttal való együttműködés céljából, azonban a rengeteg, hozzájuk befutott igény és a közelgő nyári szünet miatt a tervezett partneriskolának sajnos nem volt lehetősége vállalni az együttműködést.

Utunk első állomása Törcsvár volt, ahol a híres- nevezetes Drakula kastélyt tekintettük meg. Hosszabb várakozást követően be is jutottunk, majd végigjártuk a turisták által meglehetősen kedvelt helyszínt. Mint az kiderült, a várat maga Nagy Lajos király parancsára építették, hogy az ide helyezett őrséggel visszaverhessék a Törcsvári-szoroson néha betörő csapatokat, de gyakorlatilag inkább a vám védelmét szolgálta. A Drakula kastély elnevezés számunkra kissé csalóka volt, ugyanis ahogy idegenvezetőnk a tudunkra adta, nem ez volt a hírhedt havasalföldi fejedelem fő székhelye, csupán pár alkalommal tartózkodott itt. Mindezek ellenére remek látványosság volt a vár, melyen eléggé erőteljesen érződött a románság eszmerendszerének hatása. A kilátóból remek panoráma tárult a szemünk elé, így a vár mellett abban is gyönyörködhattünk.

Napunk legnagyobb részét a történelmi Erdély legnépesebb szász városában, Brassóban töltöttük, ahol a máig fennmaradt bástyákat és tornyokat kerestük fel. A Fehér tornyot csak a távolból tekintettük meg, ugyanis a korábbi esőzések miatt eléggé kellemetlen lett volna odajutni. Felkerestük továbbá a szász építészet ránk hagyott csodáit: a Katalin kaput, Európa egyik legkeskenyebb utcájának tartott Cérna-utcát, a gyönyörűen felújított, szász és magyar történelmi nevezetességeket élénk táros tágas főteret és sok más érdekességet. A nevezetességek mellett meglátogattuk a Fekete templomot is, amely a legnagyobb gótikus temploma az országnak. Láthattuk itt továbbá Európa legnagyobb középkori török szőnyeggyűjteményét is: a gazdag szász kereskedők adományai a mai napig város büszkeségét jelentik.

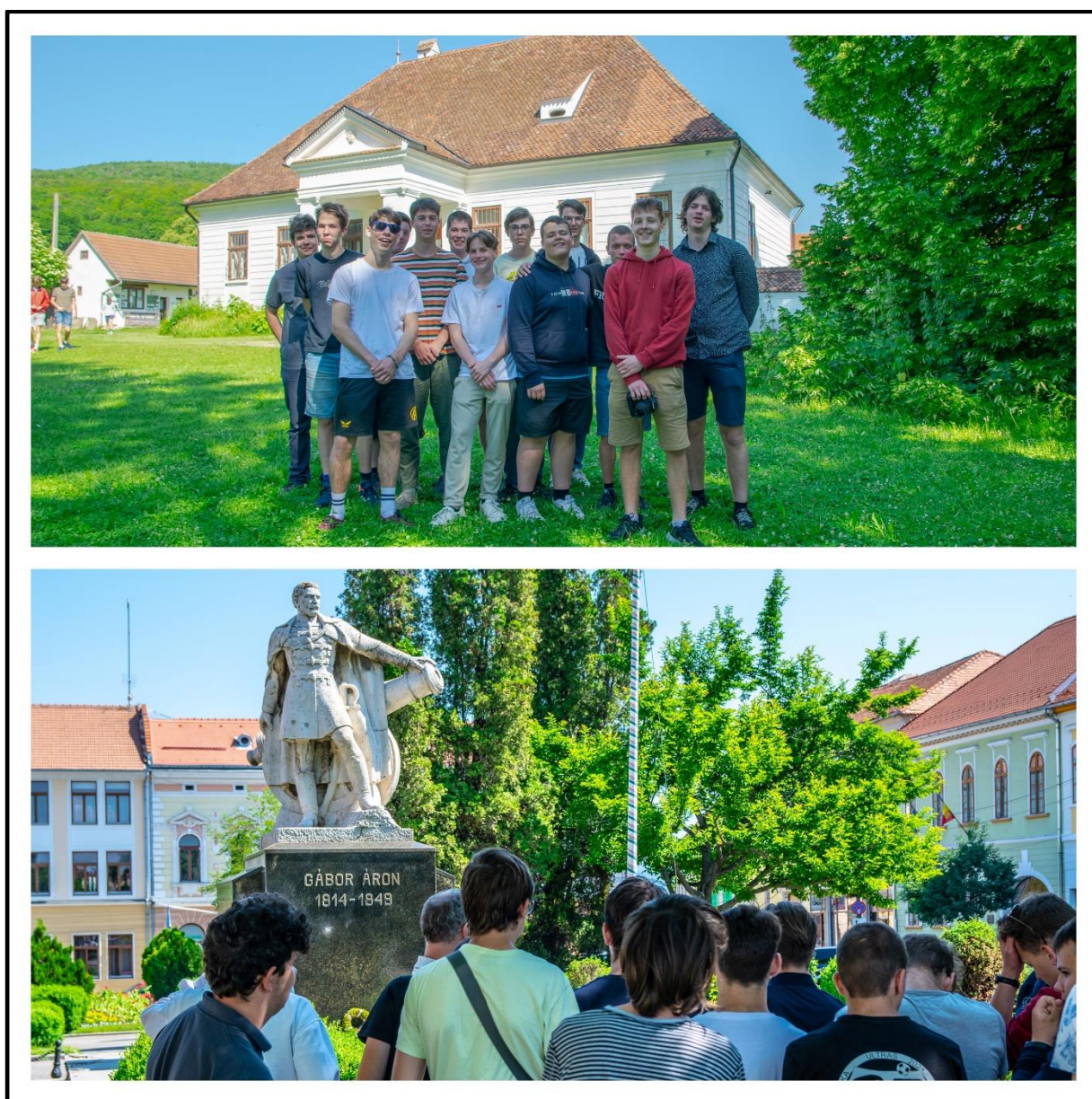
A nap során megtekintettük Prázmár Unesco Világörökség részét képező szász erődtemplomát is. A faluközpontban lévő monumentális építmény úgy került kialakításra, hogy a tatár, vagy török betörések alkalmával akár egy hónapon keresztül is biztosítsa a falu teljes lakosságának a menedéket. Mint azt megtudtuk, a falakon belül éltek az emberek, a kialakított kis "lakásokban". Minden családnak saját kamrája volt az épületben, itt működött az iskola is. Az erődítés részét képezte továbbá a gyönyörű evangélikus templom is.

A nap végeztével visszatértünk Sepsiszentgyörgyre, ahol az esti menetrend az immár szokásosnak tekinthető formában zajlott. A hoteligazgatóval még beszélgetésbe is tudtunk elegyedni, kicsit közelebbről megismerkedvén így a helyi székelyekkel.

2022. 06. 13-án vette kezdetét az utolsó előtti napunk. Búcsút intettünk sepsiszentgyörgyi szállásunknak és megkezdtük utunkat Alsócernáton felé a Hasszman Pál Múzeumba, ahol az intézmény névadójának unokája fogadott minket. A múzeum Székelyföld talán leggazdagabb skanzenjének tekinthető, belépve az udvarra pedig a szemünk elé tárult egy gyönyörű park, közepén a nemesi udvarházzal, kúriával, tőle jobbra a szabadtéri múzeummal és a beépített, eredeti bútortatú székely házakkal. Mindenki találhatott itt magának valami izgalmasat, ugyanis a százéves mezőgazdasági gépektől az ősrégi rádióig, a 18. századi öntött kályhákon keresztül itt rengeteg érdekesség fellelhető.

Elhagyván a skanzen, elindultunk Kézdivásárhelyre, viszont sajnos a tervezett Céhtörténeti Múzeumlátogatás előre nem tervezett okok miatt elmaradt. Szerencsére azért tartogatott nekünk a város látványosságokat és az idegenvezetőnk a Gábor Áron szobornál egy érdekességekben gazdag tájékoztatót tartott nekünk a jeles székely életéről, szabadságharcban betöltött szerepéről és halálának körülményeiről.

Kora délután érkeztünk meg a Hargita megyében található Szent Anna- tóhoz, amely egy krátertő az Erdélyi Csomád-hegység kialudt vulkáni kráterében. A térség része a Mohos Természetvédelmi Területnek, amely a Csomád két kráterét foglalja magába. Odautunkon már rengeteg hasznos információval gyarapodtunk az idegenvezetőnk jóvoltából és meghallgathattuk többek között a tó kialakulásához kapcsolódó legendát is. A tó mellett a másik kráterben a Mohos-tőzegláp található ahol bemutatták nekünk, hogyan alakult ki a két krátertő és megismerkedünk a különleges és ritka növényvilágával is. Az itt eltöltött órák alatt rengeteg élményben részesülhettünk, sőt, még egy medvecsaládot is láthattunk a távolból.

Napunk egyik utolsó állomása a Csíksomlyó volt. Az ott található kegytemplom a katolikusok híres Mária-kegyhelye, búcsújáróhelye és szellemi életének több évszázados központja. A Kissomlyó és a Nagysomlyó közötti nyereg a csíksomlyói búcsú helyszínének ad otthont. A kegyhelyet nem csupán megtekinthettük, de az érkezésünk után kezdődő Szent Antal napján tartott szentmisén is részt vehettünk.

Oroszhegyi szállásunk felé tartván áthaladtunk Méréfalván is, ahol sok érdekes és izgalmas székelykaput láthattunk és megtapasztalhattuk az az udvarhelyi kapuk díszes és szimbólumokkal teli megjelenését.

2022. 06. 14-én, kedden már korán reggel nekivágtunk az utolsó napunknak. A tervezett programhoz képest egy kis változás történt, ugyanis Korond helyett Farkaslakára látogattunk, ahol a helyi árusok mellett megtekinthettük a Trianon emlékművet is.

Osztálykirándulásunk utolsó nagyobb állomása a tordai sóbánya volt. A város történelmi múltjáról és jelentőségéről már az odaúton megismerkedhettünk és számos új, érdekes információval gyarapodhattunk, sőt az oda- és visszaúton megcsodálhattuk a Tordai- hasadékot is, illetve Szent László királyunk legendáit is felidéztük. Maga a tordai sóbánya egy igazi sóbányászati múzeum. A bányászati szerkezetek kiváló konzerválása és a felújítási munkálatok lehetővé tették, hogy e csodás helyen a történelem és legenda sikeresen egybeolvadjon. A világ minden tájáról érkező turisták egyre növekvő száma is a hely történelmi és turisztikai értékét bizonyítja, nem véletlen lett a BBC szavazásán pár évvel ezelőtt egyike a „világ 10 legfantasztikusabb és legismeretlenebb látnivalójának”. Meglehetősen emlékezetes élmény volt a föld gyomrában tett látogatásunk.

Tordát elhagyva megkezdük utunkat hazafelé. Utolsó állomásként megálltunk a Király- hágónál, hogy búcsút intsünk Erdélynek. A hágótól káprázatos panoráma nyílt Erdélyországra, öröm volt, hogy ezzel a látvánnyal köszönhetünk el Tőle, méltó módon lezárván a mögöttünk álló csodás és élményekben gazdag napokat. Folytattuk utunkat, majd átszelve Partiumot visszaértünk Magyarországra és késő estére már otthon is voltunk Esztergomba. Utunkat nem gondoltuk, hogy bármi is csodásabbá tehetné, de akkor még nem sejtettük, hogy vár ránk egy angol- magyar 0- 4- es football mérkőzés.

AZ ÉRTÉKELŐ SZAKASZ

Az osztálykirándulás értékelő- összegző szakaszára a projekt másnapján, 2022. 06. 15-én került sor, a tanévzáró napján. Fáradtan, de annál lelkesebben kezdtünk neki a kirándulásunk felelevenítésének. Annak érdekében, hogy minél pontosabb képet kapjunk a résztvevő diákok értékeléséről, az összegző óra mellett egy kérdőívvel is készültünk, melyet elektronikus formában a tanulók kitölthettek.

Már a kiránduláson, illetve a buszúton történt beszélgetések folyamán tapasztalhattuk, hogy a 10/a-sok rendkívül elégedettek voltak magával a kirándulással, rengeteg élménnyel gyarapodtak. A busz, az utazás minősége, a szállások és a biztosított ételek nem hagytak kivetnivalót maguk után. Bár mindhárom szálláson nagyon szívesen tartózkodtak a fiúk, a leginkább a minket utolsó napon vendégül látó, Urusos Sziklakert Panziót kedvelték a legjobban.

A programok közül szinte mindegyik maradéktalanul tetszett az osztálynak, talán nem is volt olyan, amelyen nem vettek szívesen részt: a legjobban Nagyszeben, Brassó, a Szent Anna- tó, illetve a tordai sóbánya látványosságai tetszettek a fiúknak. A visszajelzések közül párat szívesen kiemelnék:

„Nehezen tudnék egy dolgot kiemelni, minden program más miatt tetszett. Mégis nekem a Csíksomlyói Kegyelemlő és ottani mise tetszett a legjobban, mert nagy élmény volt látni a székelyek élő hitét és a sok gyereket. Ugyanakkor a nagyszebeni és brassói városnézés és szabadidő is nagyon tetszett. Külön ki szeretném még emelni a Szent Anna- tavi programokat. A gyönyörű táj és a medvék lenyűgözőek voltak.”

„Alsócsernátonban nagyon tetszett a Múzeum hiszen sok érdekességet láttunk ott. Korábban is jártam ott, viszont most is találtam újabb érdekességeket. Brassóban nagyon tetszett a város hangulata, a Szent Anna- tó gyönyörű volt, a tőzezlápos túra szintúgy.”

Az osztály elmondása szerint az tanulmányi kirándulás rendkívül értékes és izgalmas időtöltést biztosított a számukra. Úgy érezték, hogy a programok kifejezetten nekik szóltak és rengeteg ismerettel gyarapodtak Erdély kultúrájával és történelmével kapcsolatban. Érdekesnek és élvezetesnek tartották, többen pedig kifejezetten örültek annak, hogy: *„attól, hogy másik országban élnek a magyarok, ugyanígy képesek azok*

maradni.” A programoknak köszönhetően a diákok megismerték Erdély városait, falvait, az ottani magyarokat, az építészeti- és más történelmi emlékeket, tájakat, legendákat. Elmondásuk szerint mindannyian szívünkbe zárták Erdélyt és többen szeretnék visszatérni még oda.

Kíváncsiak voltunk arra is, hogyan segítette maga a pályázat a külhoni magyarság megismerését, illetve arra, hogy a diákok milyen tapasztalatokkal gyarapodhattak velük kapcsolatban. Szerencsére ezen a területen is kedvező visszajelzéseket kaptunk. Úgy érezték, hogy a szállásadók, a programok vezetői és a székelyek, akikkel találkoztunk mind rendkívül jóindulatúak és nyitottak voltak velünk. A gyerekek otthon érezték magukat és örültek annak, hogy a vendéglátóink szívesen beszéltek nekünk a helyi szokásokról, hagyományokról. Elmondásuk szerint továbbá a személyes találkozásoknak és élményeknek köszönhetően kibővíthetett bennük a külhoni magyarokról alkotott kép. Új tapasztalatokkal gyarapodhattak, melyek hatására nagyobb rálátásuk lett a külhoni magyarság sajátos helyzetére.

Felmerült az a kérdés is, hogy miért tarthatunk egy ilyen jellegű osztálykirándulást kardinális jelentőségűnek. Az osztály egyik tagja remekül összefoglalta a csoport álláspontját ebben a kérdésben:

„Minden magyarnak tisztában kell lennie a múltjával. Ehhez a múlthoz hozzátartozik Trianon is minden fájdalomával és tragédiájával együtt. Ennek megértéséért minden magyarnak meg kell tapasztalnia azt, hogy milyen, amikor a magyar határtól több száz kilométerre magyarul beszélnek az emberek. Meg kell ismernünk Erdélyt (és a többi elcsatolt területet is), sokat kell látogatnunk, kapcsolatban kell lennünk külhoni magyarokkal és ekkor megvalósul, megerősödik az összetartozás.”

Összegezvén az osztálykirándulás tapasztalatait: a diákok elégedettek voltak, örültek a programoknak és komoly, maradandó élményekkel gazdagította őket ez az öt nap. A visszajelzések szerint Erdély gyönyörű tájaival szinte nem is tudtak betelni. A történelmi tudásuk bővült, jobban megismerhették Erdélyt, Székely- és Szászföldet, illetve Romániát. Maradandónak találták a kirándulást továbbá azért is, mert nem csupán megismerhették a történelmi Magyarország, illetve a magyarság kultúráját, helyzetét, hanem a közösségük példaeértékű jelenét is első kézből tapasztalhatták. Összefoglalómat ismét, egy tizedikes diák szavaival zárnám:

„Nagyon tartalmas volt a program, ennek köszönhetően egy átfogó képet kaptunk Erdélyről. Megismertük a Bánságot, Partiumot és a történelmi Erdélyt. Talán ez utóbbi volt a legérdekesebb. Megtudtuk, hogy hol milyen népek éltek (pl. szászok, székelyek) és milyen kapcsolatban álltak egymással. Megismertük, hogy milyen közigazgatási rendszer volt, milyen építészeti stílus, mesterségek, vallás volt jellemző egy-egy tájra, népre. Megismertük a városokat, a vidéket és a természetet. Történelmi, vallási és építészeti emlékeket csodáltunk meg, megtapasztaltuk az ottani magyarok vendégszeretetét, megismertük az ő életüket.”

Az iskola is a 10/a osztály nevében ezúton szeretnék megköszönni, hogy részt vehettünk a pályázat keretein belül ebben a remek tanulmányi úton!